

Met vallen en opstaan

Christus Triumfatorkerk, 18 februari 2024, Eerste Zondag in de Veertigdagentijd

Lezing: Matteüs 16: 13-23

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

KOMEN

- Welkomstwoord door de ouderling van dienst
- Aanvangslied 'Veertig dagen nog tot Pasen' (uit: Als de graankorrel sterft..., Oratorium voor de Veertigdagentijd en Pasen; 1, 3 en 4)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de zondag Psalm 91a: 1 en 2
- Kyriegebed
- Kyrielied: 'Met de boom des levens (Lied 547: 1, 2 en 3)

WOORD

- Met de kinderen
  - Gebed*
  - Veertigdagenproject: Petrus – Met vallen en opstaan*
  - Lied: 'Met vallen en opstaan' (Projectlied Bijbel Basics)*
- Schriftlezing Matteüs 16: 13-23 (Jacqueline Ammeraal)
- Lied 'Roep God een mens tot leven'(Lied 346: 1-2 en 5-6)
- Preek
  - Hij doet alles goed, toch? Zo zou je denken. Petrus.
  - Jezus vraagt aan zijn leerlingen: 'En jullie, wie zeggen jullie dat Ik ben?' Tja hoor je de andere leerlingen denken, wat zullen we daar nu eens op antwoorden..., maar Petrus niet hoor.

We zijn hier in Matteüs 16 halverwege het Matteüs' Evangelie, Jezus loopt al lange tijd met zijn vrienden door Judea en Galilea. Hij preekt in synagogen. Hij vertelt over het koninkrijk van God op een berg, of aan het meer. Hij geneest zieken. Hij drijft boze geesten uit. Nu moeten ze het toch wel weten, zou je denken. Maar Johannes en Andreas en Jacobus, en de andere acht ze kijken naar de vieze voeten in hun sandalen. Ze kuchen wat en krabben op hun achterhoofd: "Tja, wie bent u eigenlijk Heer?"

En altijd als het vast dreigt te lopen. Als niemand meer weet wat hij moet doen, stapt Petrus naar voren. Petrus is een leidersfiguur. Petrus durft te zeggen waar het op staat. Hij staat op als het nodig is. En Petrus kan ook niet zo goed tegen lange stiltes. Hij is meer een doener dan een denker. Hij zou een Feyenoordsupporter zijn geweest als hij in deze tijd leefde. Of hij had ADHD. Of hij beide. Hoe dan ook: hij wordt onrustig als er een lange stilte valt.

Dus Petrus doet waar hij goed in is: handelend optreden en zich uitspreken: 'U bent de messias, de Zoon van de levende God.' Pats – in één keer raak. Waar alle andere volgelingen nog wat aan het zoeken zijn en niet zo goed weten met wie ze van doen hebben.

Ze hadden het erover met elkaar.

"Zou het toch Johannes de Doper zijn?"

"Maar die is toch onthoofd door Herodes Antipas?"

"Nee – dat kan niet," volgens mij is het Elia. "Die zou toch de komst van de messias aankondigen?"

"Ik denk dat hij een profeet is, zoals Jeremia, luister maar naar wat hij zegt en kijk maar wat hij doet."

Petrus is niet bang. Hij zegt wat hij op het hart heeft. Petrus gelooft: “Nee, joh, geen áankondiger van de Messias, welnee, deze Jezus van Nazareth is de Messias zelf.” Hij stapt naar voren en durft te zegen waar het op staat: ‘U bent de messias, de Zoon van de levende God.’

Hij heeft wel lef. Want hij zegt nogal wat. Hij steekt zijn nek uit. Door Jezus te belijden als de langverwachte messias, zal hij vrienden verliezen. Familie zal zich van hem afkeren. Collegavissers zullen hem voortaan zonder groeten voorbij lopen. En erger misschien nog of gevaarlijker: hij zal ook van de officiële instanties tegenstand ondervinden. Schriftgeleerden zullen hem tegenspreken, en het is vanaf nu niet meer vanzelfsprekend dat hij zomaar een synagoge binnen kan lopen. Hij houdt er een afwijkende mening op na, en dat heeft altijd consequenties.

Wij kunnen in alle vrijheid ons geloof belijden. Wij mogen ons uitspreken. We mogen hier in alle rust God de eer toezingen. De bijbel openen, het brood delen. We mogen zingen op het Malieveld als we dat willen, of op ons werk om een moment van stilte vragen bij de lunch. We mogen zeggen dat we zeven weken de wijn laten staan, of het koekje bij de koffie weigeren omdat het vastentijd is. Of zeggen tegen vrienden dat we liever niet op zondag uit eten gaan. Het mag allemaal, we hebben meer vrijheid dan Petrus ooit gehad heeft – maar doen we het ook? Durven we dat ook? Of houden we ons liever gedeisd – en dan nog de vraag: als dat zo is, als we niet zo uitgesproken zijn – is dat dan erg?

Ik weet het niet. Ik stel alleen de vraag, ook aan mezelf.

Petrus, Petrus kan dat niet. Zijn mond houden. Hij heeft in Jezus de messias herkend. Hij weet God heel dichtbij sinds hij zijn netten achter zich liet en met Jezus optrok - het land door. Hij leeft op. Hij ziet Gods koninkrijk naderen. En Petrus zit dan zo in elkaar dat hij dat ook uit. Hij kan dat niet voor zich houden. Hij wil dat helemaal niet voor zich houden. Dat is in hem te bewonderen.

Je weet bij Petrus altijd wat je aan hem hebt. *What you see is what you get*. En Jezus prijst hem daarom. “Gelukkig ben je Petrus. Jij, mensen zoals jij, ze zijn de pijler van de christelijke gemeente. Op jou zal ik mijn kerk bouwen.”

Een prachtige en vreugdevolle tekst. Een aansporing ook voor ons om te laten zien waar we in geloven en er voor uit te durven komen.

Maar het is maar de helft van het verhaal – helaas. In vers 21 zit een omslag.

Waar Jezus en zijn vrienden eerst nog allerlei dorpen en steden in Galilea en Judea bezochten om te vertellen van het Koninkrijk van de hemel, daar slaat Jezus nu, halverwege het evangelie een nieuwe weg in. Hij richt zijn blik op Jeruzalem. “Vanaf die tijd begon Jezus zijn leerlingen duidelijk te maken dat Hij naar Jeruzalem moest gaan”. Zo horen we. Dat is nog tot daaraan toe. Dat zal voor de leerlingen niet vreemd geweest zijn. Jeruzalem is het machtscentrum, dus als Jezus zijn koninkrijk wil vestigen, dan moet hij daar zijn, maar wat erop volgt – op deze aankondiging van Jezus - daar snappen ze niets van, ze schrikken er zelfs van, want in Jeruzalem zou Jezus “veel moeten lijden en zelfs gedood worden,” zo horen ze opeens.

Daar ontstaat er een soort kortsluiting bij Petrus. Lijden en dood? Jezus is toch de koning van Gods rijk? Blijkbaar zit hier onbegrip. Jezus probeert duidelijk te maken dat zijn koningschap een ander koningschap is dat van wereldse koningen. Jezus zal niet naar Jeruzalem gaan om daar met geweld een revolutie te ontketenen en zo een nieuwe koninkrijk te stichten.

Jezus noemt zichzelf de Mensenzoon. Gods Mensenzoon. En Gods Mensenzoon zoekt geen macht of aanzien, Gods Mensenzoon gééft zich aan de mensen. De weg die Jezus gaat als gezant van God betekent *afwijzing, lijden* en een *gewelddadige dood* – zo zal Hij van God de hoogste eer en macht krijgen.

Dat kan er niet in bij Petrus. Is hij daarom achter Jezus aan gegaan? Heeft hij daarom alles opgegeven? Het past ook niet in zijn geloof. “God verhoede het Heer. Dat zal niet gebeuren!”

Petrus heeft het niet begrepen. En Jezus wijst hem terecht. Waar Jezus net nog de rots was waarop Jezus zijn gemeente bouwt, daar heet Petrus nu een *skandalon* – dat is een *struikelblok*. De rots als fundament is opeens een struikelsteen geworden. Als je zo denkt sta je in de weg als mensen echt tot God willen naderen – dat is wat Jezus in niet mis te verstane bewoordingen duidelijk maakt.

Van eerste leerling, het fundament van onze kerk – tot ga weg achter mij Satan.

Van Rots met een rotsvast geloof, tot struikelblok in het geloof.

Petrus symboliseert het geloof in optima forma. Soms zie je het, geloof je het en weet je je als op adelaarsvleugels gedragen en leef in de gloria.

En soms zit je diep in de put, weet je het niet meer, zie je het niet meer zitten en ben je God kwijt – geen idee waar je Hem zoeken moet.

Petrus is het prototype van een gelovige.

Ook in de manier waarop hij over Jezus spreekt. Want wat hij zegt: “U bent de messias, de zoon van de levende God” Dat is een kernachtige diepe geloofsbelijdenis. “Amen, “ zeggen we daarop, en Jezus doet dat ook.

Maar wat dat precies betekent: Jezus als messias en zoon van de levende God, daar kan je nogal verschillend over denken.

Het stelt ook aan ons: aan u en aan jou de vraag: wie is Jezus voor jou? Wat betekent Jezus voor jou. En ook daarbij: wat zegt jouw antwoord op die vraag over jezelf? Denken we aan wat God wil, of aan wat we zelf willen?

Zijn we boos of teleurgesteld in God als het leven anders verloopt dat we hoopten?

Wat voor beeld hebben we dan van God – Is dat een beeld dat we zelf hebben bedacht? Of is dat de God die Jezus ons bekend maakt?

En als we dan de moed hebben verzameld om iets over ons geloof en over God en over Jezus te zeggen – als we daar al woorden voor vinden, durven we dat dan open en in alle kwetsbaarheid te doen, hortend en stotend, of kriebelt het dan toch van binnen en geloven we liever in een God die handelend optreedt, die met zijn vuist op tafel slaat. Die Poetin en Netanyahu tot de orde roept. Die de beulen van Navalny tot de orde roept en de terroristen van Hamas oppakt en achter de tralies zet.

Want het is wel een hele onzekere weg, hoor, die weg naar Pasen. Het maakt wel kwetsbaar, de weg van de Mensenzoon: dat hij veel moet lijden, dat hij gedood zou worden... Willen, kunnen wij die weg wel gaan?

Zelfs als er een belofte achteraan komt, over de derde dag en over opwekking uit de dood.

Ik snap het wel- die reactie van Petrus. Wat is dat voor geloof. Waarom zou je dáárin geloven.

Wat brengt het je eigenlijk?

Die vragen, die twijfel, die onrust. Het zijn de struikelblokken.

Want het echte leven blijkt toch echt alleen daar te zijn, waar je al je grootspraak, al je potentie, al je controle en houvast hebt afgelegd. Als je bent gestruikeld inderdaad en opgevangen wordt. Daar is de mensenzoon, daar is God.

Waar jij valt, daar vangt Hij.

Maar dat vallen hè, durven vallen – dat maakt het geloof in de messias, de zoon van de levende God zo moeilijk – amen.

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied ‘Een mens te zijn op aarde’ (Lied 538: 1, 3 en 4)
- Collecte

GAAN

- Slotlied ‘Vernieuw Gij mij, o eeuwig licht’ (Lied 834)

- Zending en zegen